

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:

Főtér, Szabó-féle ház 1-ső emelet,
hova e lap szerkesztéséhez közlemények intézen-
dők. Bérmentellen levelek csak ismert kezekről fo-
gadjanak el.

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 15 frt — kr.
Félévre 7 „ 50 „
Negyedévre 3 „ 75 „

Hirdetmények díja: 4 hasábos petit-sor egyszeri

hirdetésnél 6, és minden következőnél 3 ujkr szá-
mítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásnál
kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. Bélyegdíj
külön 30 ujkr. Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Kiadói hivatal:

Bettelheim testvérek könyvkereskedésében
(főtér), hova e lap anyagi részét illető közlemények,
(előfizetési pénz, kiadások körüli panaszok, hirdetmények)
bérmentesen intézendők.

Pest, sept. 2.

(K. G.) Elfogták-e Garibaldit vagy nem, bi-
zonyosan tudni nem lehet. *)

Sebastapolt, Gaetát, Nanpiát meg Anconát is
egyszerűen többször bevétette a távirai bérzespe-
culáció s nagyon valószínűnek tartjuk, hogy a leg-
közelebbi távirat megczáfolja a legutóbbit.

Az, hogy Garibaldi nem vak eszköze Rata-
zinak és Napoleonnak, az angol sajtó nyilatkoza-
taiból s mi még nyomatékossabb, az angol kormány
eljárásából tűnik ki leginkább.

Garibaldi Anglia egyetlen szavára letenné a
fegyvert, — mondá egy tekintélyes angol lap —
de Anglia nem mondja ki e szót mindaddig, míg
Napoleon határnapot nem tűz ki csapatainak Rómá-
ból távozását meghatározót.

Garibaldit támogatja a király legközvetlenebb
környezetén kívül egész Olaszország lelkesedése,
támogatja Anglia pénze, erkölcsi biztosításai, Na-
poleonellenes politikája.

Marsalában angol hajók fődözték a szabadtó
kiszállítását; Calabriába némelyek szerint angol ha-
jón ment, mások állítják hogy olasz hajón, de szin-
tén angol védelem alatt.

A római hadjáratra 200,000 forintot kért
Londonból s az összeg három nap alatt alá
volt írva.

Az angolok sokkal gyakorlatibb emberek,
semhogy egy eszméért százazreket vesztegessenek
s bármint álljon Garibaldi ügye, ha igaz is elfoga-
tása, tagadhatlan, hogy az oszlop melyhez támasz-
kodik. Nagybritannia.

A nyugoti szövetség hihetőleg nem fog föl-
homolni azért; de hogy lazult, a tények bizonyít-
ják. Egyik kölföldi lap a másik után hozza hírét,
hogy az angol befolyás tulsulyra kezd emelkedni
Olaszország közvéleményében a francia fölött;
mert míg Napoleon szuronyai tartja fönn tekin-
télyét, addig az angolok a rokonszeny alapján nye-
rik meg a közvéleményt maguknak.

A szajnamelléki Sphinx hallgatag, néma; a
chaloni táborban azt mondják a clerikális befolyás
annyira tulsulyt nyert, mintha csak azok a fényes
egyenruhákban járó marschalok, tábornokok és
törzstisztek egytől egyig reverendában járnának.

A császárnő befolyása napról napra emelke-
dében van s a pápa világi hatalmának megszünte-
tésében is kezdenek már kételkedni a — reaction-
nariusok.

A ki figyelemmel kísérte Napoleon eljárását
eddig, nem fog hitelt adni a sötét kárognak;
nem fogja soha lehetőknek tartani, hogy oly láng-
ész, minőnek a hámi foglyot tartanunk kell, egy-
szerre csak esztét veszítse csak azért, mert egy
forró vérű ember nem a kellő tisztelettel nyilatko-
zott felőle.

És ha Garibaldi elfogatása való, mi lesz Na-
poleon következő lépése?

Marad-e oka továbbra is, hogy az oly erő-
sen hangsúlyozott be nem avatkozási elvet Rómá-
ban továbbra is megsértse; lehet-e hogy ezen be
nem avatkozási elv további megsértésével az olasz-
fold bármely pontjára is hadsereget szállítson, kü-
lönösen, mikor a nem megvetendő erejű Anglia
hasonlóval fenyegeti?

Minden oda mutat, hogy ezuttal is egyikét
készíti elő Napoleon azon meglepetéseknek, me-
lyek elkerülhetlenül szükségesek ugyan, de melye-
ket senki sem vár tőle azon részen, hol évtizedek
óta ismerik.

Nem ez lesz az első engedékenység, melyet
III. Napoleonról a történet följegyezhet.

A francia hivatalos lapok nyugodtnak mond-
ják Rómát; olasz lapok konstatirozzák e nyugalmat;
de olyannak tartják, mely a vihart megelőzi.

*) A tegnapi esti és mai lapok megerősítik Garibaldi
elfogatását, mint az „kölföld“ rovatunk attól olvasható. Szerk.

Napoleon herczeg lapja, az „Opinion Natio-
nale“ legjellemzőbben nyilatkozik egy a „France“
ellen folytatott vitában Franciaország olasz politi-
kájáról:

„Mire valók — ugymond — e krokodilkö-
nyek az olaszok hálátlansága, a forradalom és
anarchia fölött? Miért nem mondják ki mindjárt:
Nem tudtok semmit a kormány politikájáról, mi
Rómában maradunk, hogy az olaszok türelmét ki-
merítsük, Garibaldi mozgó kereké gépünknek. El-
ismertük Olaszország egységét, mert tudtuk, hogy
nem lehet megszilárdulnia, míg mi Rómában va-
gyunk s miután a kormány kikötéseket tett, mos-
hatjuk kezünket, ha az egység elvész. Nem öltük
meg, csupán az élésben akadályoztuk s ez egészen
más.“

A rómaiak nagy nyugalma mellett egyébiránt
nem igen bizonyít azon körülmény, hogy a papo-
kat törrel szurják le az utcán. Így aug. 18. egy
luccai s egy maceratai lelkészt nehéz sebbel terhel-
ve kellett lakásukra szállítani. Legközelebb Clarelli
bibornok szekere alá bombát dobtak, Merode ő
eminenciája kocsijába pedig követ vetettek. A
„Vtd“ szerint gyilkolócselekedetek alakulnak, melyek
a szicíliai vecsernye ismétlését egész erőlylyel
tervezik.

Vielpolszkit újból meg akarták ölni egy mér-
gezett levéllel. A távirda eddig csak e mérgezés
hírét hozza s a határgróf roszullétet. Életveszély-
lyel járt e a merény vagy nem, holnap fogjuk
megtudni.

Lapszemle.

Az „Ost und W.“ e cím alatt: „a magyar-horvát
unio“ legújabbán igen érdekes cikksorozatát közölt,
melynek lényege nem lesz érdektelen olvasóink előtt
sem. Magyarország — így szól a szerző — a mult évi
országgyűlés által kinyilatkoztatá, hogy Horváthország
részére, történetében egy lapot nyitva és üresen hagy.
A zágrábi országgyűlés nagyot hibázott, hogy e lap be-
írására nem tett semmit. Mig Pesten legjobb akarattal
voltak Horváthország irányában s az egyezkedésre ev-
vel az álláspontok legkedvezőbbikét hagyták nyitva,
addig Bécsben Horváthország ellenében is az állam-
szükségességhez s az oktroyált joghoz ragaszkodtak,
mely a magyar horvát alkotmányt kétségbe vonja. Már
ezen egy oknál fogva mint akkor, ugy most is, kedve-
zőbb eredményeket lehet várni e tekintetben a Pesttel
való egyezkedésből, mint a most Bécsben uralkodó
rendszer ellenében. Czikkiró figyelmezteti a horvátok-
kat, hogy fontolják meg jól, miszerint e tétel: „az 1848.
események az uniót jogilag fölbontották“, a központosít-
ás férfainak legveszélyesebb fegyvert nyújt kezökbe a
magyar-horvát alkotmány jogfolytonossága ellen, mert
a központosítás jogdogmája épen azon ujdonna talált
tételben rejlik, hogy az események, a bevezetett tények
önönmagukban már jogos hatalmat képeznek. A jogra
nézve semmi sem veszélyesebb, mint ezen elmélet; és
mihelyt megengedjük azt, hogy az események valamely
jogviszonyt fölöldanak, akkor azt is meg kell enged-
nünk, hogy oktroyrozás által az alkotmányt jogosan lehet
megváltoztatni. Czikkiró szerint a 48-ki események
csak azt mutatják, hogy a magyar-horvát unió organis-
musában egyes hibák voltak; ennél fogva a teendő csak
az e hibákat alkotmányos uton kijavítani; azonban az
unio mindaddig, míg a korona s a pesti és zágrábi or-
szággyűlések közötti teljes államjogi szerződés által
föl nem bontatik, lényegére nézve jogilag fennáll. Épen
az unio e jogi fennállásánál fogva lehet a két testvér-
ország jogviszonyainak rendezését legbiztosabban el-
kezdeni Zágrábban és Pesten Szerző szerint a magyar
törvényhozás az utósó évtizedekben Horváthországnak
nem politikai szabadságát, hanem autonómiáját és nem-
zetiségét fenyegette némileg. Ezekre nézve kell tehát
alkotm. uton újabbán intézkedni. Közigazgatás, tör-
vénykezés, vallás és nevelés a nemzeti önállóság leg-
főbb tényezői. Azonban ezen önállóság mindaddig üres
szó, míg a nemzetek országgyűlései az önmegadóztatás
jogát is nem gyakorolják. Tudva van, hogy a birodalmi
tanács az illetőségek e legfontosbikát, a pénzügyit, a
magyar korona országai fölött is, a februári páteńsre
vonatkozva, magáénak vallja. A horvát országgyűlés
dolga megfontolni azt, nem volna-e kedvezőbb saját
érdekére nézve, ha kereskedelmi és váltóügyek, to-
vábbá kereskedelmi és ipar, valamint katonaiállítási

ügyek Pesten volnának egyesítve. Hol közös érde-
kek vannak, ott a közös ügykezelés nem veszélyezteteti
az egyes országok autonómiáját; aztán semmi ország
se kívánjon több különhatóságot és különintézkedést,
mint mennyit pénzzel fönn tud tartani; a mi ezen tul-
van, az csak gyengíti. Ha az unio megújítását komolyan
szándékolják, nem kell oly feltételekhez azt kapcsolni,
melyek a magyar törvényhozás önállóságát érzékenyen
érintik. Czikkiró megérti azon rokonszenvet, melyet a
zágrábi országgyűlés a magyarországi szláv népek
nemzeti egyenjogositásai iránt táplált, de megérti szinte
azon érzékenység jogosságát, mely a pesti országgyű-
lést akadályozta volna, hogy ezen egyenjogositásra
nézve különös biztosítékot adjon oly szerződő ellenében,
kinek semmiféle jogcíme nincs, hogy azon népek fö-
lött védnökséget gyakoroljon.

Közüntézet. Irodalom. Művészet.

Műpar.

— Az egri érseki lyceumban a folyó év okt. 1-én
megkezdendő tanév szakra három jogtanári székre nyílt
pályázat. A tantárgyak a következők:

1. Jog és államtudományi enciclopedia, és észjog.
Büntető jog és eljárás. Bányajog.

2. Magyarországi történelem és polgári törvény-
kezési szabályok.

3. Osztrák magánjog, váltó és kereskedelmi jog-
gal, pénzügyi politikával s tényleges szabályival.

— Növelőenyítés Jézus-társaságának
szatmári kollegiumában. Sokfelől ismételve
nyilvánított kíváncsiak és kérések folytán a főnebb
nevezett társaság szatmári kollegiumában a boldog em-
lékeztű Hám János püspök által alapított kisebb sze-
minárium (puerorum seminarium) mellett a legközelebbi
iskolai év kezdetével növelődt nyit fizető növendékek
számára a végett, hogy a gyermekeik vallásos nevelését,
korszerű szellemi és testi kiképzését és erkölcsi oltal-
mát szívőkön viselő tehetősebb szülőknek segédkezet
nyújtson fiaik nevelésében, és hogy a nevelés súlyos
terhét velők megossza.

Fizetetik egy-egy növendékért évenként 180 frt
o. é., és pedig évnegyedenként 45 frt. — Nyer a növen-
dek ezért élelmezést, minden szükséges orvosi segélyt,
— mosást, — fűtést, — világítást, — és szolgálatot. Tan-
könyvek, író-és rajz-eszközök és orvosi szerekért a szü-
lők viselik a szükséges költségeket, valamint a zene-
rajz és a francia, olasz vagy angol nyelvekben való ok-
tatásért is. Testgyakorlat, éneklés és a német nyelvben
való oktatásért díj nem követeltik.

Azon szülők, kik fiaikat az intézetbe szándéko-
znak adni, kegyeskedjenek ezen szándékukról f. é. szept.
15-ig az intézet előljáróját tudósítani.

— Jokaink szellemének arany forrásából, melyre
a költő szavai „est Deus in nobis, agitante calescimus
illo“ oly igazán ráillenek, ismét 12 füzetű regény fog
megjeleni „Politikai Divatlapok“ cím alatt,
október 1-én az első, s aztán havonként két-két füzet.
Ára postai elküldéssel 6 ft. Tartalmának előízéül kö-
zöljük az előszót: „Hiába mondják nekünk, választászatok
külön a magánéletet a közélettől; tudjatok érzelmese-
lenni, mint a német; praktikusok, mint az angol; elmé-
sek mint a francia költők azok, anélkül hogy politi-
zálnának. Irjatok ugy, hogy az elmondott mese ne le-
gyen feltűnően magyar történet; tele a közélet lármá-
jával, hogy tudja azt élvezni akármely nemzet szülőtte is:
egy szóval ne irjatok mindig irányregényt. Nem lehet
szótfogadnunk; lehetetlen az. Nálunk minden életre-
gény, minden családi dráma annyira össze van nőve a
nemzet közéletével; az általános bu és öröm, történel-
met alkotó közemelkedés és süllyedés minden egyes
életregény alakulására oly határozott befolyással bírt
mindenkor, hogy ez alaphangot semmi költő nem mel-
lőzheti, anélkül hogy élethűtelen, vagy épen frivol ne
legyen. Kérdezzétek meg a családi szakadások okát,
közélet viszállyaira fognak vezetni, kérdezzétek meg
nagy jellemek kiemelkedését, elbukását, politikai cata-
strophokat fogtok találni. Kérdezzétek meg a feldult
életpályák viszontagságait, kérdezzétek meg az elszé-
gényült falvak urát — a közélet kuszált viharaira utal-
nak vissza. Tudakoljátok az özvegyek könyeit, miért
hullanak? az árvák sohajait, hová repülnek? — azok
mind, mind országos bajokhoz fognak elvezetni. S ha
rokonszeny után vágyó kebletek egy ideálért sohajt,
férfi vagy nő eszménykép legyen az; ott is fogjátok
érezni, hogy a ki csupán az ábrándozónak volt ideálja,
az csak félig töltötte be a szívet; s egész embernek azt
ismerjük el, aki nemcsak magának élt. Saját légkörünk
ez. Ezt lehelljük ki, ezt lehelljük be; mint életőt, mint
fojtót; ez keserít, ez édesít, mint a gyümölcsöt a hegyi-
lég, melytől a szőlő édesebb lesz, a torma pedig kese-
rűbb, mint a csendes lapályi kertben. Nálunk mindenki

J ó k a i M ó r.

— Buvárhajó. Az amerikaiak legujabban tengeralatti hajót szerkesztettek össze, melybe csöveken át nyerhetni léget, egy óra alatt hat mérföldet fut és 20 embert fogadhat be. E hajó a víz fölületében könnyed gyorsasággal jár, ha szükség van rá, elsüllyed, a víz alatt órákig lehet, s ezután újra egész majestással felemelkedik. És mindez nem mese, mert a „Moniteur“ e közlésért jót áll.

Olaszország. A nap főeseménye Garibaldi meggyőztetése. Egy, aug. 30-án kelt turini sürgöny az az olasz hivatalos lap azt írja, hogy Cialdini meggyőzte megerősíti Garibaldi elfogatását. Palladini csapatja 1800 emberből állott; a foglyok száma 2000.

Íme a fontosabb hírek, melyeket az olasz eseményekről a tegnapi reggeli posta hozott.

A „Schl. Z.” szerint II. Sándor császár ellen is volt gyilkossági merénylet tervben, de megghiúsult az által, hogy a császár egy névtelen levél által egy tartandott katonai szemle előtti estén tudósított róla. Ennek következtében a szemlénél, mielőtt a császár megjelent volna, valameennyi tiszt előrendeltetvén, zsebjök kimotoztatnak. Egyiknél egy töltött revolver találtak s ezen tiszt a császár egyik szárnysegéde lenne.

Konstantinápolyból aug. 30-ról távirják:
A törökök Cetinjét elfoglalták. Miklós herceg és Mirkó
menekülnek. A város leégett.

* (Hősies önfeláldozás.) Egy szerb lap egy montenegrói nő következő hősies feláldozásáról értesített. Bielopavlovics mellett a montenegróiak zászlóvivője ütközetben elesett. Mervé kezéből kiragadja a zászlót, fiúvére s előrehalad; csakhamar ez is elesik, harmadik testvér áll helyébe, ez is halálos sebet kapott. Mint e bátor fiúk anyja, ki jelen volt ez ütközetben látja, hogy utolsó fia is elesett, odasiet anyacsókot nyom a haldokló ajkaira. Ezen pillanatban megragadja a zászlót, a küzdők élére áll azon kiáltással, hogy addig nem bocsátja a zászlót, míg azt valamely unokája kevébe nem adhatja.

Gazdászat.

A hazánkban elterjedt marhavész megakadályozhatóságának ügyében a „M. S.” a következő sorokat hozza:

A keleti marhavész hazánkban több mint egy éve dühög; egész vidékek marhája — ugyszólván: elpusztult; milliókra megy a veszteség és kiszámíthatatlan milliókra az, mely az által támad, miként e hiányt csak évek pótolják vissza.

Mi oka annak, hogy egy — mint már köztudomású dolog — contagium által terjedő kórságnak gát nem vetetik? és e nemzet vagyona ily nagy veszteségeket szenved.

Közömbösség, fatalismus. A falvakban felállított örök — munka idején tehetetlen öreg vagy beteges emberek, vagy éppen asszonyok — nem fogják azt gátolni, hogy a nyereszkedési vágy vagy hatalmaskodás az inficiált vidékekről a marhákat tova ne hajtja; nem

képesek gátolni az előjárók, hogy az elesett jószág husát a második harmadik faluba szét ne hordják, hogy a bőrökkel csak úgy ne kereskedjenek mint ha: semmi baj.

A köznép, ha elesik jószág, azt mondja: elvette Isten; ha felgyógyul: megtartotta Isten; nem hiszi, hogy a nyavalya ragály.

Ha ez így tart, évekig nem fogunk kimenni e bajból, s a veszteség évtizedekig nem lesz helyre pótolható.

A cselekvés a hatóságot illeti.

Azon vidékeket, a melyekben a marhavész ural, folyóvizet határol véve, inkább nagyobbra, mint kisebbre kerítve, katonai cordonokkal kell körülvenni, és a kerületből a legnagyobb szigorral sem marhát, sem pedig semminemű marhabőrt, szarvat vagy a félélt három hónapig az utolsó betegségi eset után ki nem eresztetni. Ez kellemetlenséggel jár, de gyökeresen segít.

Éghajlati és lebeszeti (meteorologiai) észleletek.

1862-dik évi augusztus hónap, 17—23-dikig.

D a t u m	Hévmé- rői állás Reaumur szerint			Légmérői állás bécsi mérték szerint						Idő minősége			uralkodó szélirány	J e g y z é s.
	reggel	délbe	este	reg- gel	délbe		este	reggel	délben	este				
					hüvelyk	vonal					hüvelyk	vonal		
24	+	+	+	28	4	28	—	28	—	szép	szép	borult	keleti	kellemes forró.
25	+	+	+	„	2	27	9	„	4	borult,	felhős	erős szél	ész.-kel.	változó „
26	+	+	+	„	4	28	—	„	3	szép	szép	szép	északi	kellemes, enyhe,
27	+	+	+	„	„	„	„	„	—	„	„	„	déli	kellemes forró.
28	+	+	+	„	3	27	8	„	„	„	felhős	borult	dél-ny.	„ „
29	+	+	+	„	2	„	10	„	3	borult	borult	felhős	ész.-kel.	kellemetlen enyhe.
30	+	+	+	„	5	28	2	„	6	szép	felhős	„	ész.-kel. déli	kellemes „
31	+	+	—	„	6	„	3	„	3	felhős	„	„	dél-ny.	„ „

1862-ki augusztushóban a hévmérséklet, egy pár reggeli és esti időszakokat kivéve, általában magas hévotok, forró nyári volt.

A legmagasabb hévmérséklet reggeli időszakokban 18 fokkal csak 4., 9. és 11-én, déli időszakokban + 29 fokkal csak 10-én, esti időszakokban + 23 fokkal 4-én és 9-én észleltetett. A legkisebb hévmérséklet reggeli időszakokban + 9 fokkal csak 30-án, déli időszakokban + 18 fokkal 14. és 30-án, esti időszakokban + 13 fokkal 12-én és 30-án volt. A hévmérséklet többi ingadozásait nézd a heti kimutatásokban. A köztép havi hévmérséklet volt mint a múlt hónapban + 18¹/₂ fokkal 1¹/₂ fokkal kevesebb volt mint a múlt évi augusztus hónapban.

A légsúlymérő legmagasabb állása 28 hüvelyk és 6 vonallal csak kétszer, és pedig 13-án és 31-én reggel, 28 hüvelyk és 4 vonallal 3-or, és pedig délben 1., 12-én és 16-án; 28 hüvelyk és 6 vonallal este 1-én és 30-án volt. A legkisebb állás a 27 hüvelyk 6—11 vonalig déli és esti időszakokban 17-er volt.

A légsúlymérő ingadozása e hónapban 1 hüvelyknyirek észleltetett.

Rendkívüli tüneményképpen szabad szemmel 19-től utolsóig az északi sarkcsillag és a gönczöl szekér között egy nagy keletről nyugatra irányzott üstökös észleltetett, melynek teste első rendű csillaghoz nagyságban hasonló, farka rövid, inkább függélyesnek találtatott. — 18-án esti 10¹/₂ órakor egy más igen világító égi tünemény (meteor) észleltetett, mely kelet-délről észak-kelet felé sebesen letűnt. — Este 19-én tartós és nagyobb villámlás, mennydörgés nélkül, jó eső volt.

Az időjárás általában kellemes, forró és száraz volt. Egész tiszta nap 17; egész borult egy sem, 18-s borult 4, és a többi 10 nap felváltva inkább szép, felhős, és egyik vagy másik időszakban borult volt. Eső esett 23 napi időszakokban nappal 6., éjjel 1-szer, összesen 7-er; mikből kielégítő eső csak 12-én délben és 19-én éjjel volt.

A szelek iránya következőleg észleltetett és pedig egész napi tartóssággal: a déli 7., dél-kelet 4., dél-nyug 3., nyug 3., észak-nyug 5., észak 3., észak-kelet 3., keleti 3-or; fél napi felváltással 3-or, különböző irány-
talt.

Dr. Roth Albert.

Azt fogják talán mondani: nem illő a katonaságnak marhavész miatt cordont csinálni. — Ez balvélemény; a katonai fegyveres polgár, hogy védje a dolgozó polgárok életét és vagyonát — szigorú cordont más, mint katonai fegyver alatt álló polgárok, nem fognak fenntartani soha.

Tegyenek azok, a kik elvállalták a cselekvési kötelességet.
I. I.

Ipar s kereskedelem.

Bécs, sept. 1-én. A mai marhavásárra fölhajtatott 3546 darab szarvasmarha, és mázsája 28—30 forinton adatott.

(T) Arad, szept. 2-án. Gabonakereskedésünk mégis a régebbi pangásban van, és az árak napról napra lejjebb szállnak. A mai új-aradi hetivásár gyéren látogatott volt. Buza mintegy 3000 mérő szállított, s a molnárak által 3 ft. 90 kr. — 4 ftom vásároltatott. Rozs körülbelül 1000 mérő volt, s köble 5 ft. — 5 ft. 20 kr. kelt. Zab mintegy 500 mérő jött, és mérőnként 1 ft. 90—95 kr. kelt. Arpa, és kétszeres nem szállított.

A cs. k. finanszminiszterium, az osztrák birodalmi vaspálya főállamokat felhatalmazta, sürgönyöket a külföld számára is fölvenni, és elküldeni. Azon esetben ha a vaspályai főállamok hivatalnokai a sürgönyt kiszámítani nem tudnák, utasítottak a legközelebb eső állam távirati főhivatalnál táviratilag tudakozni, melyre rögtön választ kapnak. Ha sürgönyközlő ezen kérdésközlés eredményét megvárni nem akarná, a távirati hivatalnok a letett díjt tartozik átvenni s utólagosan a sürgönyfeladóval számolni.

Uborkát és paprikát ecetbe eltenni.

Az ecetes uborkát és paprikát, legjobb augusztus utolsó napjaiban eltenni. — Az eltenni való uborkát és paprikát tiszta hideg vízbe megmossuk, tiszta ruhával megtöröljük, deszkára kirakjuk, és egy nap szárítjuk. Másnap üstbe vagy lábasba ecetet forralunk (300 uborkához 10 iteze ecetet veszünk) ha felforrt, a tűzről vegyük le és az uborkát fordítsuk az ecetbe, forgassuk meg, és szedjük tálba. A paprikával ugyanezt tesszük, csak hogy a paprikát, mi előtt az ecetbe megforgatnánk — hogy az ecet jól megjárja — meg kell szurkálni. Azután 4 krért babérlevelet, 4 krért egész borsot és két evőkanál törött sót teszünk az ecetbe, és fél óráig forni hagyjuk. Most az ecetet a tűzről vedd le és hagyd kihűlni s az üvegbe vagy hordóba berakott uborkára vagy paprikára, a bors és babérlevéllel együtt megforrt ecetből annyit öntünk, hogy azt felérje. Végre az üveget vászonnal szorosan bektűjük, és papírral négysorosan beragasztjuk, ha pedig hordóba akarjuk tenni, azt jól bedugjuk, és időközben néha megrázzuk, hogy pimpot ne kapjon. Ily bánásmóddal eltett uborka és paprika, egész ujig szép egészséges és zöld lesz.

K. Mari.

Sárga-dinnye lekvárt befőzni.

Az érett sárga-dinnyét meghámozzuk és vékony szeletekre vágjuk, két font sárga dinnyéhez veszünk fél font törött-cukrot, rézlábasba tesszük és keverés alatt addig főzzük, míg keményes azaz lekvárrá nem lesz, ha kihűlt szedjük üvegbe.

K. Juliska.

A paradicsomot szárítva télre eltenni.

Az érett paradicsomot vágjuk négy felé, tegyük szárítóra, és rakjuk ki a napra mind addig, míg csak úgy meg nem aszalódott, mint a szilva, azután tegyük zacskóba, és akasszuk száraz helyre, s néha rázogassuk meg, hogy penészt ne kapjon. Hogy ha télen mártásnak használni akarjuk, tegyük lábasba egy maroknyit, töltsük fel huslével és hagyjuk forni, míg egészen szét nem főtt, azután törjük át szitán, csináljunk lábasba egy kevés rántást, és az áttört paradicsommal eresszük fel, tegyük belé egy kevés sót, cukrot és egy kanálnyi tejfölt, így elkészítve, igen jó ízű mártásunk leend.

K. Ida.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről szeptember 2-án, 1862.

5% Metalliques	70 90	Exst	126.—
Nemzeti kölcsön	82 55	Váltó Londonra	127.80
Bankrészevény	790 —	Arany	386 60
Hitelintézet	211 10		

Felelős szerkesztő: Környei János.

BÉCSI BÖRZE szept. 1.			KÖZLEKEDEÉS.			GABONAÁRAK		
Államadósság.			Vasuti menetrend.			a pesti piacon szeptemb. 1-én.		
5% osztrák érték	65 60	65 75	I. Aradról Pest és Bécs felé.			Alsó-austriai mé-		
5% Metalliques	69 60	69 70	Aradról indulás 12 óra 41 p. d. u., és 8 óra 20 p. este.			rő szerint		
4% "	55 —	55 25	Csabáról „ 2 óra 17 p. d. u., és 11 óra 13 p. éjjel.			Súly		
5% nemzeti kölcsön	81 80	81 90	M.-Túrról „ 3 óra 50 p. d. u., és 2 óra 3 p. regg.			font		
Földtermentesítés.			Szolnokról „ 5 óra 9 p. d. u., és 4 óra 12 p. „			Leg-		
Nagyar	72 25	72 50	Czepléd érkezés 5 óra 56 p. este, és 5 óra 39 p. „			alant		
Bánási, horvát, szláv	70 75	71 —	Pest „ 8 óra 37 p. „ és 8 óra 45 p. „			Leg-		
Erdélyi	69 —	69 50	Bécs „ 6 óra — p. regg. és 6 óra 33 p. este.			maga		
Bankzáloglevél			II. Bécsből Pest és Arad felé.			ár o. é.		
6 évre	104 —	104 50	Bécsből indulás 8 óra — p. este, és 7 óra 45 p. regg.			Buza, bánáti új		
Sorsjegyek.			Pestről „ 6 óra 25 p. regg., és 5 óra 35 p. este.			86—88 4 55 4 85		
1839-ki sorsjegyek	131 —	132 —	Czeplédről „ 9 óra 42 p. „ és 8 óra 39 p. „			„ tiszavidéki		
1854-ki "	89 —	89 50	Szolnokról „ 10 óra 40 p. „ és 10 óra 11 p. éjjel.			85—88 4 45 4 80		
1860-ki "	91 10	91 30	M.-Túrról „ 11 óra 46 p. d. e. és 12 óra 14 p. „			„ fehervári		
Hitelintézeti	100 frt	129 75 130 —	Csabáról „ 1 óra 22 p. d. u. és 3 óra 9 p. regg.			84—85 4 60 4 70		
Gőzhajózási	100 frt	94 75 95 25	Aradról érkezés 3 óra 3 p. d. u. és 6 óra — p. regg.			83—84 4 45 4 50		
Budai	40 frt	36 50 37 —	Postai menetrend.			„ bacakai		
Estérházy herceg	40 frt	34 50 95 —	Pestről. Érkezik mindennap 1-szer a vasutról.			87—88 4 35 4 50		
Silm	40 frt	36 75 37 25	N.-Szebenből érke. 5 órakor reggel.			Kétszeres		
Pálffy	40 frt	37 75 38 25	Temesvárról „ 11 „ délelőtt.			76—78 3 35 3 35		
Clary	40 frt	34 75 35 25	Váradról „ 11 „ „			Rozs		
St. Genois gróf	40 frt	35 75 36 25	Bátonyáról „ 5 ¹ / ₂ „ este.			76—78 3 — 3 15		
Windischgrätz hercz.	20 frt	22 25 22 75	Jozsáshegyről „ 5 „ „			Árpa, sörfőzésre		
Waldstein gróf	20 frt	21 75 22 —	Indul: naponként Jozsáshegyre 6 órakor reggel.			68—70 2 60 2 80		
Keglevich gróf	10 frt	15 — 15 50	Bátonyára 11 ¹ / ₂ „ délelőtt.			65—67 2 50 2 40		
			N.-Váradra 1 „ „ délután.			Zab		
			Temesvárra 3 „ „ „			47—50 1 60 1 65		
			N.-Szebenbe 7 „ „ este.			Kukoricza		
						79—83 3 90 4 —		
						Köles		
						— 2 60 2 80		
						Pasuly		
						— 3 80 4 —		
						Repce, ési		
						— 8 20 8 30		
						„ téli		
						— — — —		
						Dunavízjárás Pesten szept. 1. 9 ^h 2 ^h 0 ^h alatt.		
						„ Pozsonynál aug. 30. 6 ^h 6 ^h 0 ^h felett.		
						Máros „ szeptember 1. 0 ^h alatt.		

(945)

8-10

Az ujonnan saját házukban a vasut közelében 186. sz. a.
felállított

Eckel és Weydner-féle

gazdasági gépgyár

tisztelettel tudatja, hogy a legújabb találmányu

GAZDASÁGI GÉPEK,

RAKTÁRÁBAN

folyvást készletben találhatók.

Különösen figyelmeztet a most érkezett és minden gazdának oly szükséges

soros vető-gépre (Garret),

9 és 13 soros állás elejével és a nélkül mely közszemlére és kísérletre ki van állítva.

Továbbá elvállal mindenféle gazdasági gőz- vagy más gépek helyrehozását vagy kijavítását, olcsó áron.

1083. sz.

(973)

3-3

FELHIVÁS.

A csanádmegyei kórházi épületnek Makón leendő felépítése még ez év őszén megkezdendő lévén, az építkezést átvenni kívánó építésszek s vállalkozók zárt ajánlataikat „Csanádmegye kórházi küldöttségének” Makón, czimzetten f. évi szeptemberhó 15-éig beküldeni ezennel felhivatnak.

Az épület 2 emeletes, hossza 20'-4', szélessége 7'-2', a kőművesmunka mintegy 420 köböl tartalmaz, az ács, asztalos s egyéb munkák és anyagok értéke 8557 frtra van számítva.

A téglá, mész, homok és a kézi napszámok a megye által természetben szolgáltatnak ki; valamint a szállítások is általa lesznek eszközözendők.

Az épület terve, a költségvetés és a vállalkozási feltételek Csanádmegye pénztári hivatalánál Makón, mindenkor megtekinthetők.

38/1862. P.

(969)

3-3

1765/1307

1862.

(971)

3-3

Árverési hirdetés.

A szent-annai szolgabíróóság részéről közhirrét tétetik: miszerint néhai Ungurián Vazul elhalt kerekéi lelkész hagyatékát képező házi-butorok, gazdasági eszközök, lábas jószágok s egyéb aprékokosságok — úgy nem különben — Kerek községben 201. sz. a. 346. új forintba becsült új ház, mely vert falból, náddal fedve, áll 3 szobából, konyhából, kamarából, az udvarban levő gazdasági épületekkel együtt; továbbá szinte Kerek községben 440. sz. a. létező, 60 újfrtra becsült üres beltelek, az arad megyei tettes árvaszéknek f. évi 1530. sz. a. végzése folytán, és pedig az ingóságok f. évi szeptember 14-én, s ha azo napon minden el nem adatnék, következő napokon, az ingatlanok azonban f. évi szept. 28-án — s szükség esetében — október 26-án mindenkor d. u. 3 órákor, a helyszínen, következő feltételek mellett fognak bírósággal nyilvános árverés útján eladatni u. m.:

1-ör. Az ingóságok vétel-ára azonnal készpénzzel lefizetendő.

2-ör. Az ingatlanokra árverelni szándékozók 10% bánatpénzzel magukat ellátandók.

3-ör. Az ingatlanok vételárának 1/3 része az árverés alkalmával azonnal, 2/3 része pedig az illető gyámmal létrehozandó egység szerint készen fizetendő.

Kelt Sz.-Annán, aug. 29-én 1862.

Németh Mihály,

megyei esküdt, m. végrehajtó bíró.

(976)

2-3

Ló és szarvasmarha eladás.

Méltóságos Wenckheim Krisztina grófnő végrendeleti gyámsága közhirrét teszi; miszerint a f. 1862. évi októberhó 20-án Ó Kigyóson megtartandó nyilvános árverésen alább következő felesleg és mustraló és schweiczi marhafaj létszen eladó; jelesül: anyakancza 8 darab, három éves kancza 1 db, két éves kancza 3 db, egy éves kancza csikó 2 db, négy éves herolt 1 darab és 6 db hámosló összesen 25 db, schweiczi marhahétnél 11 darab, három éves üsző 4 db, két éves üsző 6 db és végre 10 db mustra jármos ökör.

A fentebb közhirrét tett árverés délelőtti 9 órákor levén megtartandó, arra a venni szándékozók ezennel meghivatnak. Ó-Kigyós, aug. 31. 1862.

Árverési hirdetés.

Nessel Anna által, Kerpesz Mátyás ellen 126 frt 56 kr tőke és járulékaik erejéig folytatott végrehajtási ügyében Kerpesz Mátyás és Villand Károly tulajdonához tartozó bírósággal lefoglalt és megbecsült arad-sarkadi új-utczai 1. sz. alatti ház és telek elárvereztetése Arad sz. kir. város törvényszékének mint telekkönyvi hatóságnak f. évi augusztus 23-án jk. 1765. sz. a. hozott végzésével elrendeltetvén, első árverési határidőül f. é. szeptember 11. — és a mennyiben ez eredménytelen lenne — második és utolsó határidőül f. évi október 1-ső napjának d. u. 3 órája tűzetett ki.

Árverelni szándékozók azzal hivatnak meg: miszerint a becsü és az árverési feltételek az aradvárosi telekkönyvi hivatalban — hol az árverés is tartatni fog — előlegesen mindenkor megtekinthetők.

Kelt Arad sz. k. város törvényszékének mint telekkönyvi hatóságnak 1862. évi augusztus 23. tartott üléséből.

Kerner Ferencz,

jegyző.

(970)

3-3

A korcsmáltatási jog Brusztüreszk s Zimbro községében úgy az alsó vasgyártelepítvényél 1-ső novembertől bérbe adandó több évekre; ugyanazon helyiségekben 2000 számos disznót bik-makkon általában befogadnak, hol elegendő forrással a térségek el vannak látva.

Melyekre értekezni s szerződni az igazgatóságnál lehet Zimbron.

(978)

2-3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Arad városa törvényszékének f. évi jk. 3312. számú árverést rendelő végzése folytán közhirrét tétetik: miszerint Russu János 50 frt tőke s járulékaire nézve Nadlakán Juon tulajdonát tevő jk. 2841. sz. a. felvett, arad-gájai 229. sz. a. fekvő, s 200 frtra becsült háza, f. évi szeptemb. 15. és október 15-ik napjának d. e. 10 órája, árverési határidőül, a városi telekkönyvi tanács hivatali helyiségben kitűzetik. — Arad, 1862. augusztus 31.

Somogyi Gyula, tanácsnok.

(983)

1-2

A főtéren 46. sz. alatt Bittó Ferencz ur házában levő korcsma novemb. 1-től kiadó. Értekezhetni a benn levő korcsmárossal.

(982)

1

A Teleki-utczában 5. sz. a. Rosen-féle ház kerttel szabad kézből eladó.

Ertekezhetni a háztulajdonosnőnél.

(977)

2-3

Ház-eladás.

Aradon szép-utca 6. sz. alatti ház igen kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Értekezhetni Varjassy János ügyvéd urral Aradon.

(972)

3-6

Több darab boros vasas hordók eladók, kereszt-utca 32. szám alatt.

(709)

45-2

Bettelheim testvérek könyvkereskedésében Aradon kapható:

Napoleoni Esmék.

irta

Bonaparte

Napoleon Lajos, herczeg (III. Napoleon).

Fordította francziából

HUSZÁR IMRE.

Ára 80 kr.

Kísérleti természettan, gymnasiumok és reáltanodák számára, valamint oktatásra is

Kunczek Ágoston

után, magyarra áttette

ABT ANTAL.

Ára 2 frt 20 kr.

Haszonszenvi házi- és csaláadorvos a betegek biztos gyógyítására, Irta MÜLLER CLOTÁR,

a legújabb kiadás szerint fordítva és értekezésekkel bővítve

Dr. Lutze Arthur és Reichenbach L.-tól.

Haneman Sámuel arczképével.

Ára 2 frt.

NAYAD, FÜRDŐI ALBUM.

Szerkeszték

Balasz Sándor, Huszár Imre és Rózsaági Antal.

Első évfolyam. — Ára 2 frt.

ÉVMUTATÓ,

Fehér György

magyar okmány tárához.

Készítette

Knauz Nándor,

magyar akad. lt.

Ára 30 kr.

A magyar

váltó, kereskedelmi és csődületi törvények, érvényben lévő szövegének szebb kiadás

Összeállítá Babos Kálmán.

Ára 1 frt o. é.